

KEMENESVIDÉK

KÖZERDEKÜ FÜGGETLEN UJSÁG.

(„KISCZELL és VIDÉKE”)

Hogyan

(„KISCZELL és VIDÉKE”)

Égy évre 8 kor. | Negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre 4 . | Egyes szám ára . . . 20
Az újsággal ortodoxokat: kedd, szerda és csütörtökön

Huss Gyula
Helyettes szerkesztő:
Bakonyi Imre

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Callidomák, D 5 m 6 l k utcán, Gombás ház — Járó-lító-
szendők a lap szellemi és anyagi részét illető mindenese-
küldeményez.

Iparunk kinövésesei

A legnagyobb hiba abban áll nálunk hogy csakis tanulásra hajlammal nem bíró fiukat adják ipari pályára, a mikor ott is kelene tanulni és tanítani, de a mikor még az amugy is fennálló hiányok mellett — a tanító iparosok zöme a tanoncokat nem a műhelyb., hanem a szakmán kívüli igen nagy ideig, mással foglalkoztatja, a tanoncidő rövidre szabott tartama alatt, haeszk a tanoncok különböző oknál fogja jobban óhajtják az ipar elsajátítása körüli ismeretek megszerzését. A tanoncidő tartamát legtöbb esetben a minimumra szaltják le neve allapítják meg, mert az ipar törvény. Erről nem in tézkdik, de meg ezen idő alatt is tanonc — a mint igaz is csak a játékkal, tölti ifjukoránna aranynapjait. Az idő eljar, a tanonc segéddé lesz, akár nem tanult, akár nem ért a szakiparhoz. Hogy astán az élet nehéz küzdelmeiben, ugy a saját, valamint családjá, avagy hoz zártartozói kenyereét miként lesz képes megkeresni, arról a mai napig is hallgat a krónika.

No de honnan tanuljon az a tanonc, a mikor néhány iparos tisztelet a kivételeknek még maga sem ért az iparához, mert őt sem tanították. Ha az idő elérkezik, a tanonc megszabadul s az ipartestületek révén megkapja a stilizált rajzokkal díszesen kikesített, pecsétese, imába foglalható „Tanuló-bizonyítvány”-t, pedig akkor még mit se tudnak az újszülött iparosse-
yves segédek egyrésze minden számítás és tanacs-
kozás nélkül megszabadulva a tanonco-

das nehézségeitől, örömmelben a nagyvilágba indulnak munkát keresni. A másik része — belátva kevés és hiányos tudásukat — a felszabadító mestereknél visszasamaradnak tovább képzés céljából még egy ideig.

Azok aztán, kik vándoratra kelnek munkaszerzés céljából, nem mondjuk, hogy helyet nem kapnak, sőt igen sok helyet, mert most sok ideig sehol se tűrik őket udatlanságuk miatt. Miért? Mert minlmit tudnak, csak a mesteriséghez nem értenek, mert őket a tanoncodás idője alatt kevés-é juktattak az ipar titkaiba. Míg az élet-tartásra pénzük és kitartásuk van, addig csak utazgatnak; hol van munkájuk, hol nincs keresetük.

Vegere aztán anyagilag teljesen tönktr menve belátják tanító mesterük es s jv hibájukat, hogy ök mily kevésbé értene negelh-tóslukp biztosítandó iparuk. A sok jövés — menea mellett leronyorotva, penzükkel, távol falujoktól, más megyékbe, elhagyottságukban a rossz és erkölcstelen utra kénytelenek térni. Utóvégre mint munkanélküli egyének, a rendőri hatóságok gondjaiba kerülnek, a honnét az iparosságéink kénysszer utlevéllel avagy néha toloncuton haza és vissza illetőségi helyeikre kuldetnek illetve szállítatnak; kezdekhet előről tanulni iparukat. Ide vezet a falusi rossz és helytelen tanoncnevelés is.

Számtalanszor hallottuk, hogy vannak iparosok kik elsőkött sófőreins tanonco-
kat rendszeren nagy megentetés és enyhítő
körülmények fölsorolása mellett egy évi,
sőt néha pár-hónap alatt akarnak betanítani és felszabadítani. Hát hol van itt az ipar iránt felettébb megkivánandó köl-

csönös istápolás, az előrehaladott külföld elleni ipari versenyre való előkészítés. Az 1843. évi XVII. t. c. ipartörvény határozatlanul írja elő a tanonc képzési időtartamát, nem állapít sem minimális sem maximális határt, csak a kontárok szaporodását mozdítja elő.

Az ipartörvény csak azt mondja ki, hogy: A főlvetel alkalmával az iparos és a tanoncszülői vagy gyámja közt a tanidő tartama stb. egyetértőleg állapítandó meg. Bizony sokszor a duzzadó érdekek melett agyonlapítják a felöltöt. Nézetünk szerint a tanonc az életéveinek letéltése előtt felszabadítható nem volna, nehogy lelki ismeretlenül járjanak el a tanoncszerző-
desek megállapítása körül.

Minden tanonc kötelezendő lenne felszabadításakor a 3—4 évi tanoncidő letelte mellett, az általa tanult iparból gyakorlati és elméleti szakvizsgát tenni. Ezen eredmények elhíralására pedig ipartestületi alkalmi bizottságok volnaak szervezendők. Az irni nemtudó fiuk tanonco-
kul felvehetők egyáltalán nem lennének, mert így kivolna lehetősége annak hogy, műveletlen segédek, illetve iparosok neveltessenek. Az iskolai képzettség kimutatása sarkalatos alapfeltétele lenne a tanonc felfogadásának. Ugyanis az iskolai képzettség hiánya miatt nem lehet megtagadni az ipartörvény szerint a tanonc lajstromszerű beiktatását. Ez esetben mit tud a tanonc a mikor segéddé, később mesterré? Mi módon fejlesztii üzleti tevékenységet? Hogyan lesz képes versenyezni a külföld hatalmas iparával?

Jén elkérthetetlen volt, mert kuruzslással nem lehet a kisipar nehéz és immá

A gyanu.

írta: Mihály Lajos.

Folytatás és vége.

Rámnészt és megint hallgatót. aztán előfogatm Joet és Hardy Frankot. Megkérdestem tőlük, hogy mit beszéltek... Hoo a szemembe nevetett... Megvertem. Hardy Frank pedig lehajotta a fejét és azt mondta;
— Szamárságot... Joe — mondott szá-
márságokat.

V

— Attól a naptól kezdve nem birtunk a kinyánnal. Egész nap hallgatót és egyre sápadtabb lett. Csak a szemé aggett és tüzet belőle a vád, a mint rám nézett és a mint Mady Brenoltra nézett. Mindig olyan bánatos és mindig olyan bántó volt a szemé, mintha egy nagy bizonyosság élne benne...

Egyeser aztán egy délután eltűnt hasuról. hiába kerestük az egész városban keresztül-kasul. Sehol sem találtuk meg. A cirkusznál voltam asnap délután vagy negysszer, de ott sem látták. Este lett és nekem be kellett mennem az előadásra. Alighogy odaertem, az első kérdésem az volt, hogy nem látták-e a hugomat.

— Itt volt — felelte a portás — huss perccel ezelőtt, bement a cirkuszba, astán egy idő múlva megint kijött. Mondtam neki, hogy keresték, azt felelte, hogy meg már haza...

Felöltöttem és lázasan, isgatottan lestem, hogy vége legyen a számomnak. Kimentem a porondra... először történt, hogy egyedül mentem ki... a sárga rokokós lányka nékült, a ki kézhez adta a fogkapcsot, a kolofoniumos kendőt, meg minden egyéb dolgot, a melyre aszkiségem van... Először történt, hogy oda se néstem a közönségre és meg se néstem a trapéz kötelét, hogy jól tart-e. Gépiesen, szinte öntudatlanul nyultam a rud után és a következő pillanatban már fent lengtem a levegőben. Gyorsan indítottam meg a trapészt és ebben a pillanatban egy rángást éretem és megkaptam a kötelét. Csak az egyik szár maradt a kesemben, a másik elszakad. Ugyanazon a helyen, ahol a bátyámmal. Félkézelt lógtam a levegőben, nem tudom meddig, csak azt éretem, hogy a karom egyre jobban szibbad...

Lenne a porondon emberek szaladgáltak. A fejemben gondolatok kövályogtak a bátyámról, a kislányról, a kötérről és a halálról. Már csak akkor tértem magamhoz, mikor a földön feküdtem, kint a manégekben Joe a clown hűsul a sötétben állt és azt hiszem, mosolygott, kajánul

gonosan. Pedig talán ő volt az oka. Hardy Frank fölem hajolt, megmutatta az elszakadt kötélt rojtos végét:

— El volt kopva, miért nem nézed meg, el volt kopva, magától szakadt el.

Szerettem volna keset csokolni Hady Franknak eszt az utolsó mondatért... de Joe a clown a sötétben állt és gonosan mosolygott. Szerettem volna a torkába harapni.

Aztán mánap a folyó partra vetette a kislányt Joe a clown hozta a hirt a cirkuszba és én nem tudtam a szemébe nézni. Joe pedig odahajolt Mady Brenolthos és valamit mutatott neki.

— A tiétek volt? A szemében találták.

— Mady Arenolt sohsem mutatta meg nekem, hogy mi volt, a mit Joe mutatott, még akkor sem mikor elkergetett. Mady Benolt pedig hallgatót és elment. Azóta egyedül élek...

Rzeket mesélte Fred Stonel, egy langyos estén, a mikor hosszú poharakból sokat itunk valami sárga italból, a melynek olyan szaga volt, mint a hervadó rozsának.

ron élviselő-kéteenné vált küzdelmei-
enyhíteni. Az ipartörvény utvesztőin em-

Nagy az iparabadság. A képeztést szí-
re ellenőrzés alá kell tartani a tanonc-
ipari hanem a nagynem
mert az ipar jövője
volna remélhető,
hogy a meglevő mérhetetlen bajkour is
segítve legyen.

Nincsen hazai művészetünk.

A talentumok, kik mindig fűg
a talajtól, a melyben teremnek és mihe-
től, a melyben munkálkodnak, nem talál-
nak nálunk kellő táplálékot, hogy teljes-
ségükben felvirágozhassanak és érett,
édes gyümölcsöket hozhassanak. Az eu-
rópai eszmék és pedig az értékesek
csak úgy, mint a semmitsem érók, meg-
találják ugyan az utat mihozzánk is, de
mire ideérnek, már utközben testetlen
és tartalmatlan Schlagvortokká váltak.
Nincs nálunk semmi szellemi áramlat,
sem szellemi harc, az irodalomban sem.
Utána hadarjuk mi a külföldnek legelnyű-
tebb hazugságait és öntudásait is, anél-
kül, hogy csak gondolkosnánk is. A ki
es ellen fellásad, azt, hogy kapacitálnunk,
hanem mint „különc”-t egyszerűen igno-
ráljuk, ha csak esáltal nem áll utjába az
uralkodó oligarchák pillanatnyi érdekei
nek. De még akkor sem veszélyes a
dolog.

Egy kis kiabálás, egy kis veszeke-
dés és azután átterés a napirendre. Min-
den csak a pillanató. Beszélünk ugyan
sokat a multról és útjuk a mellünket
annak a dicsőségeért, de azt is csak a
pillanató szolgálátában. A jövőre senki
sem gondol. Azért nem is törődik „ko-
moly” ember irodalmi vagy művészeti
áramlatokkal. Még akkor sem, ha kelle
metlenekké válnak. Azokat elintézik egy-
frásiadus beszéddel, vagy egy rövidlátó
hivatalos rendelettel. Mert senkisen tő,
ródik tul a pillanaton, még kevésbé pe-
dig önön magán tul; minden csak felszín.
Nem vagyunk mi lovagias — tüzesek,
hanem jósanok, nem méltóságteljes ko-
molyak, hanem jósanok, még csak politi-
kailag okosak sem vagyunk, hanem csak
jósanok. Mi a buza országa vagyunk.
Buzavetés, buzaratás, buzarák: ezek a
mi nagy problémáink.

A művészet nálunk még mindig az
a régi semmitmondó szent háromság „a
szép, az igaz, a jó”, mely egy fogalom
nélküli szó helyébe hármát tesz. Irodalom
nálunk az, a mi nyomatik, megfizettetik
és a hivatalos biralat részéről dicsértetik.
A tudomány pedig vagy tanár, vagy hi-
vatal.

Egy eszmének, egy remekműnek,
vagy pláne egy könyvnek kezdeményező
értéket tulajdonítani, ez már csak az
„ideálistikus” bolondok dolga. A többi
józan világ a kenyer körül forog és pe-
dig jó, lágy és fehér buzakönyér körül.

Ahány kulturális intézményünk van
az mind csak utánzás a külföldi példák-
nak és pedig cáltudatoság nélkül utá-
noztuk derűre-borura a francziát az an-
golt, z németet, és bárki mást. De ezzel
nem törődik még a legdühösebb chauvi-
nista sem. Csak huzzuk rá a magyar
gunyát, ne nézzük azt, vajjon megfelel-e
az intézmény hazai lényegűnek és ha-
zai szokásainknak. Így van ez a mű-

vészetben, az irodalomba és a tudomány-
ban is. Mindazokat, akik nemzeti mű-
veszetet, akarnak teremteni, kik vissza-
akarnának térni a vilóságos magyar nép-
életre és a magyar néphagyományokra
megszabadulva a szósablonról, azokat ki-
nevetik és kigúnyolják, míg azok az iro-
dalmi, művészeti és gazdasági férczmű-
vek, melyek csak gyenge lenyomatai az
idegen példáknak, melyekről leri nyom
doktaposás, a legdühösebb chauvinista
lármmázók rösséről óvatlan tetetkezés
találkoznak, csak azért, mert az az itt.
ólv szójásmód szerint „európai színvona-
malon” állattak.

Hát esoda e, ha ilyen körülmények
között legjobb írónk és művészeink há-
tatfordítanak es olyan politikának. annak
a közéletnek, mely szellemi szegénységé-
nél fogva csipa külsőségekbén nyilvánul
és egészen kimerül a napi eseményben
és azoknak pusztan személyes ügyeiben.

H I R E K.

Pillanatok-ételek.

„Temetésre szél az én,
Temetésre kit kísérnek?”

A circum dererunt me... gyászós, szo-
moru melódiáját hordja szét a lágy tavaszi szél.
Minél beljebb haladok es utcába, annál jobban
hallom a „dolores in ferni” fájdalmas szavait.

Közbe-közbe szivszaggató zokogás vegyül
a gyászdal közé, melyet egy-egy fájdalmas sóhaj
követ nyomon.

A kvántság ereje fokozza lépteim gyor-
sosságát s míg a bus szívek iránti részvét fogja
el bennem, egyszer csak egy nyitott kapu
előtt letelepedek a földön.

As udvaron a pap a bezenelést végzi.
A koporatót kesergő szülők, testvérek, roko-
nok, jóbarátok veszik körül.

Egy fiatal, tehetséges ifju nyugszik a rideg
deszkafalak között, kit az élet viruló mezejéről
szakított le a kegyetlen halál.

Ifju volt és vidám, most halott és halovány.
Mint az áprilisi zord szél a rózsafa gyenge haj-
tását, oly kegyetlenül törte le a halál e nyiló
ifjut, az élet tavaszának e reménydus bimbaját.

Ribangzik es ének a gyászoló sereg sirva,
fájdalomtól bágyadtan kíséri utolsó útjára a ked-
ves halott hült tetemét.

En is a kísérők közé vegyülök, én is
szólókkal érek.

A hideg sir már nyitva van s mint egy
éhes oroszian áldozatát, úgy várja az is a
pillanatot, a mikor magába zárhassa a táplálé-
kát, a rideg koporatót, a kedves halottat.

Szivetfacsaró bucsuszavak, fájdalmas jaj-
kiáltások, omló könnyek kísérik a drága halottat
a mely sirba, a holtak sötét birodalmának egy
kicsi hajlékába.

A hulló hantok rámeszen kopognak a ko-
porosón s mintha mindegyike tulvilági üzenetet
adna át nekünk: „Oh, ember, készüül az utra,
mert nem vár a halál...”

Oszlik a gyásznép csöndesen, némán.
Csak a bánatos szülők, testvérek térdelnek
még a hír mellett, könnyeikkel öntözgetve azt.

A hideg áprilisi szél engem is hazatérésre
biztat. Metszó, fagyos lehelete áttör kabátomon
s borzongás fut át testemen.

Még egy szomorú pillantást vetek az új
sírhalom felé, mely sóhaj szál lelkemből s hall-
gatagon, lehajtott fővel, hagyom el a sok köny-
nyel öntözött temetőt.

A világ szegényebb — a temető gazda-
gabbá lett.

Kondor Ferenc.

Wessely Betty hosszas bete-
zeskedés után 68 éves korában Cellődmölkin a
mult vasárnap elhunyt. A megboldogaliban
Brunner Alajosné novátét gyászolja.

— **És áldozás Cellődmölkin.** A huszét
utáni első fehérvásárnapon tartottak meg az
első áldozók es szenteghész való hozsájárlá-
zat. Es alkalomból Bán János unnepeles esort-
tattott 8 órakor, közben távós es más
intelmeket intézett az áldozókhoz. A mise alatt
egy kis kellemtelenség is fordult elő, mert kü-
bén egy kis lány fátyola tüzet fogott, azonban
rögtön eloltották, így hát kellemtelenség bódító
nem keletkezhetett.

— **Bikavizsgálat.** A Klein Testvérek cell-
dömölki lakosok két bikáját e hó 18-án vizsgál-
ták meg a bikavizsgálok és a járási állatorvos,
Egyik megfelelőnek találtatott.

— **A kisköcsi körjegyző választás.** A nem-
régiben megürült kisköcsi körjegyzői állás
betöltése május hó 18-án délután 3 órakor fog
megtörténni. A pályázatok május 16-ig adan-
dók be.

— **A cellődmölki nédelgyi jegyzői állás.** má-
jus 8-án délután 3 órakor fog betölténni. Eszen
állásra május 1 éig adandók be a pályázatok.

— **Budai Konferencia.** A magyarorsági
latin es görög eszertartasu római katolikus pü-
pöki kar tagjai Vassary Kolozs bíboros herceg-
primás e hó 25-ére konferenciára hivta össze
budavári palotájába. A tárgyalás anyaga az egy-
házi kormányzat körülí intézkedések megbeszé-
lése, kezdődik délelőtt tíz órakor s azon a her-
cegprimás személyesen fog előnökölni. A konfe-
rencian gróf Mikos János szombathelyi megye-
püspökünk szintén részt fog venni.

— **A nédelgyi választások lehetősége.** Bi-
szórtalan meg, hogy rövidesen megtörténni az
az országgyűlés feloszlátása s a helyzet kibu-
vája z választás lesz-e? Mindazonáltal már kö-
szönnünkben három jelölt feladását
választók. Elsőnek a

Ferenc dukri földbírtokost, valamint a jelenleg
Kossuth-parti országgyűlési képviselőket dr.
Ostffy Lajos ötvízfasszonyfai földbírtokost, de
szintén merték-ado nyilatkozatban értesültünk,
a régebbi képviselőknél, dr. Maróthy László
földbírtokosnak fellépééről is. Ilyenformán nagy
választási küzdelmekre van kilátás a cellődmölki
választókerületben.

— **Heti vásárunk forgalma.** Cellődmölkin a
heti zsbvasár forgalma a viszonyokhoz képest
nagy volt ugyan, de még a heti marhavasár
megtartva nem volt, mert a könnyéken állatbe-
tegeség uralkodott. A jövő hetén azonban már
valószínűleg fel lesz oldva a szűkület.

— **A tapolcai Tavasz-Barlang** ünnepeles me-
nyitása] május 5-én történni, mely alkalommal az
egész város ünnepies színt fog öteni. Az ünne-
pely d. e. 11 órakor kezdődik s gyülekezési he-
lyül a város középpontján levő Szentháromság-
tér van kijelölve, honnan a helyi testületet,
iskolák es összeseregledő idegenek részavételével
felvonulás lesz a város északeleti részen épített
„ang házfalatos” a barlang megközelítésé után

— **A feloldó légszókatarnaknál,** erősebb elnyál-
kásodásnál, gyűró kühögésnél segít a „Sirolin
Roche”. Egyesítve van benne minden kreosot-készít
mény. Feltétlenül ártalmatlan es méregmentes és
oly jóízű, hogy hónapokon át mindenki szivesen
használja.

— **Halottágotok felállítása.** Hol is
róla említett tenni, mint Budapesten, a magya-
rok ezeréves hazájának fővárosában. Kisütötték,
miserint a közegészségügynek nagy szolgálatot
tesztünk, ha az elhunytak tetemeit a földbe való
eltemetés előtt porrá égetjük es egy urnában a
hamvakat a fertőzés veszélye nélkül helyezzük
el, es oknál fogva már a mult hó elején kimon-
dották a budapesti városatyák, hogy ott a halot-
tak számára hullaegető kőemeczet állittanak.
Utóljára még a szolid emberiség is tiltre kerül,
nemcsak mint régen a boszorkányok.

— **Gyűrés napfogytakozás.** Ritka látványos-
ság tanui voltunk a napokban, ugyanis f. hó
17-én déltájban a nap, hold es föld egyvonalba
estek olyformán, hogy a nap mint egy gyűrés
látszott a szemelőt előtt. Igaz, hogy Cellődmöl-
kón a napfogytakozásból, a mely 12 óra 15.
perckor kezdődött es 2 óra 45 perckor végződött,
nem sokat láthatunk, mert ekkor az egyelőzot-
ton nagyon sok mennyiségű szürke felhő kö-
válygott.

Felvidéki pályázat. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter Úrnak 24.236 sz. rendelkezés értelmében az 1912/18 iskolai évre a csak sornyai állami tanító-képző intézet I. osztályába összesen 30 növendék vétetik fel és pedig teljes fizetése helyre 11, félidijás helyre 10, ingóhelyre 2, ösztöndíjas helyre 3, segélynyújtókkal bejárónak 4 növendék. Teljes fizetések 28, félidíjasok 14 K ösztöndíjat kap. A kerényhes a következő okmányok csatolásával. 1. születési bizonyítvány, 2. iskolai bizonyítvány a megelőző évről és a f. é. érteitő, 3. tízti orvosi bizonyítvány a folyamodonak a tanítói pályára alkalmas voltáról, 4. segélykérés esetében hiteles községi bizonyítvány a szülők vagyoni állapotáról s a kiskorú gyermekek számáról hiteles családi kimutatás. Csak oly éptenül és zenei hallással bíró tanulók vétetnek fel, akik 14 életévüket betöltötték, de 18 évnel nem idősebbek s akik a polgári vagy községinkele 4-ik osztályát sikeresen elvégezték. A végleges felvétel az intézet orvos véleményétől s az ének-hallásbéli vizsgálat eredményétől függ. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter Urhós címezt folyamodványokat az előírt okmányokkal együtt 1912. május 31-ig kell a csáktornyai állami tanítóképző-intézet igazgatóságánál benyújtani a folyamodó lakóhelyének az utolsó posta és vármegye fejtüntetésevel. Csáktornya, 1912. április 5-en. *Zrínyi Károly* igazgató.

Gyümölcsfajtenyésztési jutalmak. A Magyar földművelésügyi és erdőgazdálkodási miniszter felkérte a hazai gyümölcsfajtenyésztésnek közkegyi fajokkal újszán való előmozdítása céljából ebben az évben is egy 600 korona, két 400 korona és tizenegyele 200 korona díjat tud ki olyan tanítók jutalmazására, akik a fajokkal kezeltek és fanyelvezést tőlük jelenteky sikert tudnak felmutatni. A díjakra pályáshat minden magyarországi fajokkal kezelő tanító, valamint közkegyi kertész, ki a fajokkal kezelésén kívül a népszerűségben a gyümölcsfajtenyésztést hivatászerűen tanítja és tanításának eredményeként a közkegyben és annak vidéken a nemes gyümölcsfajtenyésztés terén sikert ért el. A pályázati kérvények folyó évi május hó 15-ig nyújtandók be az illató kir. tanfelügyelőhöz, aki azokat véleménye kíséretében a földművelésügyi miniszterterühöz terjeszti fel. A pályázó tanítók egykoronra béléggel ellátott pályázati kérvényeikben fajokkal kezelési rajzot, részletes leírást, és abban található olványok és csemetek kimutatását mellékelni kötelesek. A jutalmakat a földművelésügyi miniszterterület elismero-ókirat kíséretében adományozza.

Triest általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottya utca 10. és 12. A „Közgazdaság” rovatában közöljük a Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali), a legnagyobb, legszárazabb és legelső biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérlegét a társulat mindenkinél, aki e célból hozzá fordul a legnagyobb közszéggel szolgált. Az intézet elfogad: élet-, tén., szállítvány-, tén. és betétes ellenes biztosításokat. Követve továbbá: életbiztosításokat a magyar jog- és viszont,

Előző általános mérlegét ellenben társaság, tén. minit, lopás, oktat, elutas, donitas, lopás, és sikeresítés és eni biztosításokat és versenylovak, teiverek és egyéb értékesebb tevényezállatok biztosítására. Minerva általános biztosító társaság társaság. mára. A Cselekményi biztosító társaság társaság.

Egy állami biztosító társulat. Színházunk és az állam cím alatt egy erdekes és tanulmányos röpirat jelent meg *Hódász Viktor* volt kultusz-miniszteriumi államtitkár tollából. A röpirat illusztrálására különben álljon itt a szerző szava: A legnagyobb fontosságú bir a vidéki színház, amely azonban még mindig nem a támogatott olyan mértékben, hogy azt senkinek kellene. És a mit tesszünk, sem tesszük megfelelő. A folyó évben az évi állami költségvetésben szereplő 240.000 korona még mindig nem arra, hogy a segélyezés minden vonalon sikeresítő legyen, mert abból a színházok és színházépítései is segélyezik. De nem helyes a most segélyezés módja sem. A kormány a segélykérőket a színházgatók kezéhez fordítja, a nékül azonban, hogy keltsen ellenőrizni: mire fordítja a színházgató a kapott összeget. Sőt a kormány maga is igen gyakran segélyezést nyújt arra, hogy a színházgató a kijáró szubventió évekre leköttesse régebbi adósságainak törlesztésére, új adósságok csinalására. Az így adott szubventió tehát lenyegében nem szolgál arra, hogy az igazgató abból a folyó kiadásokat fe-

deszeme, hogy személyesét pontosan felelhessen. Szabványt gyarapíthassa a társulat színvonalát fokozatosan emelhesse, hanem arra való, hogy még jobban az adósságok körforgatásba kerülve, előbb-utóbb a tönk szélére jusson. És tudjuk elég gyakori eset. A miniszterium igen gyakran abba a kellemetlen helyzetbe jut, hogy szingar-

tos igazi szingári művészet kérdések helyett, itt feltétlenül más rendszert kell meghonosítani s egészségesebb alapokra kell helyezni a szubventiók módját! A szubventió felhasználását ellenőriztetni kell, e célból a segélyt utálja ki a kormány a város részére, hogy az továbbítsa azt a területén működő társulat igazgatójának, a kit ezért ellenőrizze. Senki más nem alkalmasabb erre. Az anyagi ellenőrzésen kívül a művészekre ellenőrzés csak annyiban terjedne ki, hogy az igazgató megelégedő művészi program összeállítására, bemutatására és betartására kötelező e ezekről utólagos jeleket tenni a miniszteriumnak. És volna a vidéki színház igazgatóságának legelőszertőbb decentralizációja, melyben a városok mint a központ őrszeméi teljesíték szolgálataikat.

K Ö Z G A Z D A S Á G

A Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali) 1. április hó 4-én tartott 80 ik közgyűlésén terjesztették be az 1911. évi mérleg. Az előtűnk főkéző jelentésből látjuk, hogy az 1911. december 31-én érvényben volt *életbiztosítási társaság* 1189.790.207 korona és 74 fillért tették ki és az év folyamán bevett díjak 51.906.867 korona és 81 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 24.558.447 korona 87 fillérről 251.848.060 korona 02 fillérre emelkedett. Az életbiztosítottak osztályalapjaira 6.967.470 korona 49 fillért tesz ki. A tűzbiztosítási ágban, beleértve a tűzközvetítőbiztosítást, a díjbevétele 18.155.625, 823 korona biztosítási összeg után 31.117.251 korona 84 fillér volt, míből 10.777.655 korona 29 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétele 20.389.596 korona 55 fillérre rugott és ez összegből 14.714, 918 korona 09 fillér, mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitéttet át. A jövő években esedékesé váló díjkötelevények összege 148.108,144 korona 98 fillér. A betétesbiztosítási ágban a díjbevétele 1.494.541 korona 70 fillérre rugott, míből levonva a viszontbiztosítást, a tiszta díjbevétele 816,101 korona 49 fillért tett ki. A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétele kitétt 5.140,366 korona 29 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 2.389,844 korona 84 fillérre rugott. Karokért a társaság 1911-ben 45.728.647 korona 90 fillért és alapulása óta 1.068.798.459 korona 38 fillért fizetett ki. E kártérítési összegből hátrahagyottak 211.795,058 korona 76 fillér esik. A nyereség-tartalékok közül, melyek összesen 28.967.838 korona 59 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereség-tartalék mely 6.804.830 korona 18 fillért tesz ki,

4 fillérre rug, továbbá felmítendő a 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka, és az ingatlan tartalék, mely az idei állapállással 2.031.287 korona 65 fillért tesz ki. Részevényenként 700 arany frank osztalék kerül kiosztásra. A társaság összes tartalékjai és alap-

alások folytan 47 fillérről 416.840.622 korona 40 fillérre emelkedtek, melyek követelésekben vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 101.702.309 korona 60 fillér. 2. Életbiztosítási követvényekre adott kölcsönök 86.489.996 korona 08 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 4.961.002 korona 36 fillér. 4. Értékpapírok 249.564.855 korona 85 fillér. 5. Követelések állományból és tartományokból 19.182.014 korona

fillér. Összesen 416.840.622 korona 40 fillér. Ezen értékéből 82 millió korona magyar értékre esik. Ezen alkalommal arra utalunk, hogy az Assicurazioni Generali legújabb leányintézetét a „Minerva” általános biztosító részvénytársaság Budapest, V. lapesten a kezesség és orvadt, valamint az életbiztosítás, továbbá a versenylovak, és más értékesebb tevényezállatok biztosítását vezette be, mint új ágazatokat hazánkban.

ASBEST-PALA.
Elpusztíthatatlan, soha javítást és viharálló.
Alatta hideg, nyáron viszont: KÖNNYŰ, mert a befedett terület négyzetméterenkint 10- kilogram — holott a hornyolt cserépből négyzetmétere 40 kg., közsönsges cserépből 65 kg., így palafedésre a legkönnyebb tőto és a leggyöngébb faj is alkalmas.
Legmesszebbmenő jóállás!
Felvilágosítást, arjegyzéket és mintas kívánatra ingyen küldünk.

Magyar Asbest Palagár R.-T. Jánosháza.
Iroda: Zollner Bélánál Jánosháza
Hirdetéseket jutányos áron vesz fel a kiadóhivatal.

Szép keresztet kínálkoxik
oly uraknak vagy högynek, a ki első-rangu élet- és gyermekbiztosítást intézet részére működni óhajt. Rövid sikeres próbaműködés után
FIX FIZETÉS
esetleg jól javadalmazott havi díj Magyarországon. Szakszemet nem szükséges, mert szíves bejelentésben és támogatás esetén kiadunk és támogatásunkat kiadunk. Kimerítő irásbéli megbeszélés.
IV. Március 12. II. em.
2. áh intézetek.

Szülő-oltványokat
szállít amerikai síma és gyökere vesszőket külföld.
hatóbbnak ismert: **Küküllőmenti első szülőoltvány telep**
Tulajdonos: **Gaspari Frigyes.**
Medgyes 63 (Nagyküküllő m.)
Arjegyzés: **Arjegyzés** elismero levellek, ennél fogva minden szülő megbízhatóságáról.

Óvás saját érdekében!

Mielőtt nyári cipészükségletét beszerezné,
tekintse meg

GOTTLIEB IZIDOR

„Turul” cipőraktárát.

hol nyári cipőújonságok már nagy választékban kaphatók

CZELLDÖMÖLK

Sági-utca

Mege őzés.

Az orvosok egyre nyomatékosabban figyelmeztetik betegeiket a megelőzés elméletére, amelynek különösen kronikus betegségeknél rendkívül nagy jelentősége van. Különösen a légutak krónikus megbetegedései számos formájukban követelik a legnagyobb óvatosságot még a meleg évszakokban is.

Éppen nyáron, a mikor a gégető nyálkhatyáit, a torkot és a tüdőt nem ingerlik erős hu-

rutok, akkor lehet a megbetegedett szervek teljes gyógyulását és megerősödését elérni és a szervezetet az elkövetkezendő tél zordonságával szemben ellenállóvá tenni. A hol tehát felnőtteknél és gyermekeknél csak a legkisebb hajlandóság is mutatkozik a légzőszervekben a téli hurutra, ott a nyári hónapokban a legmergikusabbban kell elene küzdeni.

Hogy e tekintetben komoly eredményt érjünk el, ahhoz, egy szer s m oly alkalmas, mint a mindentűt eli- mert *Sirolin „Roche”*. Ezert minden tüdőbajosnak komolyan és nyomatékosan

tanacsoljunk, hogy tarson elhárító kurát és nyáron át szedjen minden nap három kávéskanál vagy evőkanál *Sirolin „Roche”*. A meleg évszakban még az erős-n megtámadott tüdőt is kevésbé bántja a köhögési inger, minél fogja a *Sirolin* nem csak enyhíti a bajt, hanem a legbiztosabb módon meg is gyógyítja. A *Sirolin „Roche”*-sal való nyári kúra különösen gyermekeknek nagyon ajánlható számarhurut, kanyaró, skarlát stb. után. A gyógyszerárakban határozottan kérjen *Sirolin „Roche”*.

V Ö R Ö S M A R T Y

KÖNYVNYOMDA ÉS HIRLAPKIADÓ VÁLLALAT
DEVECSER (Veszprém megye)

Barmiféle nyomda i munkákat
izléses, csinos kivitelben szállit
Ügyvédi, jegyzői, lelkészi nyomtat-
ványok választékos nagy raktára
Bekötésre könyvek elfogadtatnak
Tanoncok felvétetnek

VESZPRÉMI NAPLÓ
(VESZPRÉM)

SOMLYÓVIDÉKI HIRLAP
(DEVECSER)

KEMENESVIDÉK
(CELLDÖMÖLK)

KÖNYV-
KERESKEDÉS